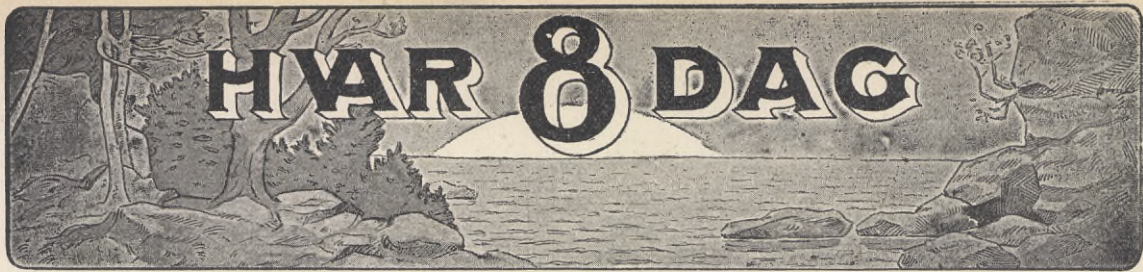

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

4:de årg.

Den 15 Mars 1903.

N:o 24

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL. Carl Yngve Sahlin (med 1 porträtt). Rött vinterljus. En konturteckning. För HVAR 8 DAG af Frida Åslund. Svensk-norska ministerparet vid turkiska hofvet (med 2 porträtt). Hans Schlytter f (med 1 porträtt). Utländska ministrar vid svenska hofvet II (med 2 porträtt). Arbetarrörelsen i Holland (med 1 illustration). Mille Brandés (med 1 porträtt). Holger Drachmann (med 1 porträtt). Millés Sten-Sturemonument (med 3 illustrationer). Fürstenbergiska konstsamlingarna å Göteborgs museum (med 4 illustrationer). Inviqningen af frilagerhuset i Kristiania (med 1 illustration). Järnvägsolyckan i Elmhult (med 2 illustrationer). August Meissner (med 1 porträtt). Föreläsningskursen för småbrukare vid Hvilans landtmanna- och folkhögskola (med 1 illustration). Fem generationer (med 1 illustration). Några bilder från Bretagne (med 5 illustrationer). Veckans porträttgalleri (med 29 porträtt). »Kronprinsessan Victorias örlogshem» (med 5 illustrationer).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903

CARL YNGVE SAHLIN.

Den 4 sistlidne mars ingick en af vårt lands mest kände lärde, f. professorn och rektorn vid Uppsala universitet CARL YNGVE SAHLIN i sitt 80:de år.

Född i Frösokgs socken i Dalsland, blef S. 1841 student vid Uppsala universitet och 1851 fil. d. r. Två år senare kallades han till docent i teoretisk filosofi, men utnämndes 1856 till adjunkt i teoretisk och praktisk filosofi vid Lunds universitet, där han 1862 blef professor i teoretisk filosofi. Uppsala universitet återbördade honom likväl redan två år senare som professor i praktisk filosofi, från hvilken lärostol S. tog afsked 1894, då han bosatte sig i Stockholm.

Som filosof är S. en bland Boströms lärjungar och den som i främsta rummet utvecklat dennes system. Han har utgifvit ett stort antal afhandlingar i sitt ämne — bland annat: Har Hegel öfvervunnit dualismen? Om villkoren för möjligheten af praktisk filosofi, Om grundmotsatsen i världen, Om det stoiska högmödet, Om ministrarna i den konstitutionella monarkien, Kants, Schleiermachers och Boströms etiska grundtankar, Om naturens lif, Hvad är det högsta i historien?, Om personlig storhet, Om and-

lig frihet, Om fosterlandskärleken, Några tankar om människan och samhället, Om det inre lifvet, Om filosofiens metod enligt Boströms åsikt, o. s. v. — hvare han lägger i dagen sträng logisk skärpa med noggrant fasthållande af de i hvarje fall använda synpunkterna. Genom sin logik har S. tvifvelsutänkt lärt den akademiska ungdomen att tänka klart.

Professor Sahlin har bland de akademiska lärarne innehaft en i mångt och mycket ledande roll. Åren 1876—89 var han universitetets rektor, under det skede då något så betydelsefullt som det nya universitetshusets tillkomst ägde rum. Han har äfven varit inspektor för flera nationer, stadsfullmäktig m. m.

År 1893 blef S. juris hedersdoktor. På 1870- och 80-talen var han ledamot af ett par kommittéer rörande universiteten och 1895—98 led. i styrelsen för Stockholms högskola, hvilkens inspektor han äfven varit. Allt som allt har han utvecklat en ovanligt framstående verksamhet.

Gift 1857 med Maria Amalia Nordenfelt, är en af sönerna sedan i fjol generaldirektör för telegrafverket.

RÖDT VINTERLJUS.

En konturteckning. För HVAR 8 DAG af Frida Åslund.

Den kulliga slätten låg andlös tyst och stilla i ljuset af sjunkande vintersol. Luften var stel och orörlig, och det kom ej ett ljud igenom den som störde.

Det var en sådan där underligt stilla vintersol-änkning.

Skogen stod tyst omkring och taggade sig mörk mot himlen. Där i väster var brinnande rött ljus öfvan skogskanten — — —

Det var en väg som låg mörkblå mellan de höga plogkanterna. Där kom en ung kvinna gående. Den kalla luften stod omkring henne och gjorde kinderna röda.

Men det var som om hon ej känt hur kallt det var, ty hon gick endast sakta fram med ögonen riktade nedåt på vägen.

Snön knarrade och knarrade under stegen.

Hvad gick hon och drömde om?

De raka, mörka ögonbrynen drogos ihop. Det var som undrade hon på något som hon ej kunde förstå.

Hon hade nyss gått därinne, hemma i den röda prästgården och dukat af middagsbordet. Hon hade gått därinne i sina invanda sysslor, men tankarne hade gått långt borta — långt borta —

Och se'n då allt varit färdigt, då hade hon ej känt sig stå ut längre, ej kunnat komma till klarhet, om hon ej fått gå ut i det gulröda ljuset ensam.

Och nu skulle hon välja — för lifvet. Det kom så högtidligt för henne.

Hon kände hur brevet rasslade för hvarje steg hon tog. Det var brevet från honom, som bedt henne bli hans hustru.

Hans hustru.

Nog hade hon tänkt på det brevet ofta förr, men ej med hans namn inunder. Det var ett annat namn hon tänkte där — ett som kom henne att känna det som en kall knif stuckit in i henne, därför, att det ej stod där.

Det hade kommit med posten strax före midnatten, och hon hade endast hunnit ögna igenom. Men med ens hade hela hennes lif och drömmar förut stått i blixtbelysning för henne.

Och nu hade hon velat vara ensam en stund och drömma och minnas allt det där — förr — innan hon tog farväl och det nya började — —

Ty hon kände redan nu innerst inne hvad hon komme att välja — — —

Och det blef för henne som hade det gått förbi henne hela hennes lif och upplevelser de sista åren.

Hon kom ihåg den sommaren hon var 16 år. Det var då han första gången hade kommit dit till hennes hembygd för att måla.

Den sommaren — hur många gånger hade de ej gått just på denna vägen och hon hade lyssnat — lyssnat. Han hade talt om det glittrande, skimrande lifvet därute, fjärlisleken — det där röda och lysande som kommit hennes ögon att stråla och glänsa.

Hon hade varit som en törstig jord, som supit in sommarrägnen. Och hur hon hade drömt och hoppats och längtat — hur trist och grått och alltdagligt såg det inte ut här hemma.

Hon hade undrat på att han velat måla detta, slätten med kullarne, skogen och sjön — och hon kom ihåg, hur han hade lett då hon frågat honom om det, som man ler åt ett oförnuftigt barn.

Men det hade blifvit så rikt för henne allting, den sommaren. Det blef så rikt och härligt och fullt för henne, så hon tyckte inte det fick rum uppe i hennes gafvelrum — hon hade nästan aldrig kunnat vara inne den sommaren.

Och så en kväll — de hade gått på stigen efter sjön, stigen, som var så smal att de nästan fingo gå efter hvarandra — då hade han sagt det — att han skulle komma åter en gång och föra henne med sig ut i det skimrande röda därute. Det hade varit en mulen och varm och regntung kväll. Men så hade solen blixtrat fram genom molnen och det hade blifvit en glödande röd rand med allt det mulna och grå omkring.

Och så hade de stannat och han hade pekat dit bort: Där skulle deras lyckas land vara.

*

Och vintern, som följt efter.

Hvad hon haft för ett medlidande med alla de andra där i trakten! Hon tyckte att de voro som

de tama ankorna hemma i prästgården, som voro så nöjda med sitt och ingen längtan till flykt kände — inte ens då flyttfågeln lågo uppe i luften om höstarna i susande flykt ner mot södern.

Tänk, om någon af de andra varit så lyckliga som hon!

Det hade kommit en liten solig skizz — en bok — en hälsning — då och då, och på hennes födelsedag rosor direkt från Rom.

Det var den vintern hon var hemma från skolan första gången och skulle börja gå med i hushället. Hon gick så ofta i tankar och fumlade med hvad hon hade för händer.

Då hade gamla Stina smågrälat — men hon hade bara skrattat och lett mot henne tillbaka.

För inte kunde hon bli ledsen på stackars Stina för det hon var lite grälsjuk — hon som aldrig skulle få komma ut i fjärlsleken därute!

Men nästa sommar hade han ej kommit — och vintern därpå kom endast ett bref till hennes födelsedag. Han var så olik sig där — tyckte hon — eller var det hon, som började se mer klart. Det var toner där med, som hon förr inte hört i hans lofsång om det fågelfria lifvet därute. Men hon hade hoppats på nästa bref, att det skulle ta bort det där intrycket af nästan skrämnel hon fått.

Men då det kommit ett par år senare — nu i vinter — det brefvet som hon hoppats på — ja — då — —

Det hade kommit som brusande vågor som velat ta henne — fordrat att hon skulle ge sig själf — uppoffra allt hvad hon af barndom och uppfostran fått — det skulle förstöras, allt detta — alla gamla åsikter om rätt — om heligt.

Det hade varit som en stark, varm, hög klang i det brefvet. Och färgerna på lifvet därborta — och deras lif därborta hade blifvit bjärtare, rödare. Det var en stark makt som drog henne i jublande fröjd ut mot honom — men så var det ock något som skrämde och ängslade.

Han var så hänsynslöst fordrande att hon skulle vara lik honom.

— Du förstår — hade han skrivit — att det ej blir ett hem för oss så som vi mena det hemma i Sverige — men vi följas åt öfver allt, lefva lifvet för dagen — det där glittrande, jublande fjärlslifvet — och — skulle vår kärlek upphöra — då — ja, då äro vi båda fria. — Jag kommer i sommar och hämtar dig — och jag drömmer att finna dig stark och stor och skön och fri — fri från allt gammalt och smått som kan binda, som kan lägga hämsko öfver glädjande känslor och jublande glädje — — —

Och hon hade känt, att han ej skulle finna henne som han drömt. Och hon gladdes inför sig själf att hon ännu var bunden vid »gammalt och smått». Hvad han menat med det som med allt det andra han skrivit — ja — hon förstod det väl — han hade velat att de skulle lefva lifvet med hvarandra utan band — utan hämsko på glömlande känslor — som kunde skifta.

Utan hämsko, ja.

Men hon hade känt att det blifvit så förunderligt och kallt, allt det hon känt för honom.

Och denna vinter hade varit en strid mellan hennes kärlek och hennes vilja, hennes kärlek, som glimtade het och röd ibland under askan, då hon försökte släcka, släcka —. Hon ville släcka för sin egen och de sinas skull — men ibland jublade hon öfver att den lefde ännu. Och nu.

*

Hon hade gått vägen fram och vek af stigen som ledde in i björkskogen vid sjön.

Hon märkte plötsligt så vackert det var.

Där inne i den unga skogen blef dagern violett. De fina, täta grenarne voro brunröda i topparne af det röda i väster — men inåt mörknade de. Och under var snön dunkelblå.

Det var en smältande blandning af ljus och dunkel. Det var en sådan frid därinne.

Hon satte sig på en stor kal sten vid vägen. Det kom en sådan hvila och lugn öfver henne. Hon tog upp hans — den andres — bref.

Nog mindes hon samvaron med honom. Så olika de båda voro.

Det var förra sommaren, då han en tid varit på besök hos sina släktingar i Norrland. Hon hade alltid känt i hans närvaro som ett stort lugn och en underbar trygghet. Alltsedan han hade rott henne längs den fräsande breda älven, den gången som hon på sina ensamma små utflykter förrirrat sig ända till herrgården, hans hem vid forsen. Han hade bedt att få ro henne hem — hon vore nog trött. Det var då första gången hon blifvit intagen af hans manliga kraft och lugn — sett hur de blå ögonen lyst af godhet och allvar.

De två hade kommit hvarandra nära under de veckorna.

Hon värmdes af hans öppna ärliga naturs rika skatter — hon kände en djup, innerlig sympati för hans sträfvan, hans arbete, hans mål — — —

Och nu hade han enkelt och manligt bedt henne bli hans hustru.

*

Hon hade stigit upp och gått framåt igen. Så öppnade sig skogen, och sjön låg där ute jämn och hvitgrå och på andra sidan stod skogen som ett mörkt band.

Då kom det en varm våg öfver henne.

Det var här de ståt den kvällen, då han sagt att där låg deras lyckas land — bortom skogen — där det lyste rött.

Hon gick mekaniskt ned på sjön och såg mot det röda aftonljuset som i en dröm.

Allt det unga och jublande hon känt den gången var öfver henne. Det var som måste hon dit — det skimrade och lyste och lockade.

Hon gick framåt med lätta steg och strålände ögon.

Det var hennes längtans land som låg därborta — åh, hon ville gå, gå tills hon kom dit — tills hon kom till honom som skulle ge henne allt det härliga, allt det skimrande jublande, all lek, som fanns i lifvet — — —

Han skulle ju hämta henne till det i sommar —

Men så stannade hon tvärt. Hvad tänkte hon på.

En rysning gick igenom henne. Hon var långt ute på sjön som låg stel och hvit och skrämmande tyst omkring henne.

Hon såg mot det röda på skogskanten. Hvad fanns det väl bakom det lysande, den jublande röda lyckan. Kunde det ge värme. Kallt — kallt var det, och det började också att blekna, blekna —

Nej aldrig dit.

Hon vände om och började springa mot stranden tillbaka.

Då hon kommit in i björkskogen drog hon ett djupt andedrag. Hon gick raskt framåt med ryggen vänd åt ljuset på skogskanten.

Hon hade fått den förunderliga friden igen som då hon nyss var därinne och ögonen strålade mot en lysande punkt som glindrade från mörkret utifrån slätten.

Det var ljuset från ett hem.

SVENSK-NORSKA MINISTERPARET VID TURKISKA HOFVET.

Grefve
OTTO STEENBOCK.

Svensk-norske ministern i Konstantinopel grefve Albert Magnus Karl Otto Pontus Steenbock har nyligen tagit afsked från sin befattning. Född den 28 jan. 1838 på Tor-sjö, blef S. student i Lund 1855 och underlöjtnant vid Södra skånska infanteriregementet 1857. Han aflade kansliexamen 1859 och blef s. å. attaché vid beskickningen i Paris. 1862 andre sekr. i utrikesdepartementet, och 1866 leg.-sekr. i Petersburg samt 1866-67 i London, var S. sedermera chargé d'affaires i Petersburg, tills han 1870 utnämndes till leg.-sekr. i London, där han en del af åren 1870-82 var chargé d'affaires. Han blef 1877 legationsråd i London, 1883 generalkonsul och ministerresident i Lissabon och 1890 t. f. ministre plénipotentiaire i Konstantinopel, på hvilket ämbete han erhöi fullmakt 1896.

Grefve Steenbock ingick 1875 i London äktenskap med baronessan Clémence Maria de Reuter.

Foto. Jonsson, Göteborg

Grefvinnan
CLÉMENCE STEENBOCK.

HANS SCHLYTTER. †

Den 1 mars afled i Stockholm expéditions-
chefen vid norska statsrådsafdelningen i
hufvudstaden, kabinettskammarherren *Hans
Schlytter*.

Den aflidne ägnade sig efter vid Kristiania
universitetet aflagd studentexamen åt juridiska
studier samt inträdde redan på 1850-talet som
tjänsteman vid norska statsrådsafdeln. i Stock-
holm, där han 1877 avancerade till expéditions-

chef. Sedan år 1878 var han kabinettskammar-
herre i konungens norska hof, och har under
de senare åren varit föredragande af de norska
hofangelägenheterna.

S. har intagit en bemärkt plats inom de
högre sällskapskretsarna i Stockholm samt
fövärfvat många sympatier. Han efterlämnar
ett aktadt och ansedt minne både som ämbets-
man och privatman.

UTLÄNDSKA MINISTRAR VID SVENSKA HOFVET.

II. DANMARKS SÄNDEBUD.

Grefve F. W. SPONNECK.

V i äro i dag i tillfälle att visa
bilderna af Danmarks minister
sedan 1897 i Stockholm, riksgrefven
Fredrik Wilhelm Sponneck, och hans
maka, född comtesse Brockenhuus-
Schack, och alltså tillhörande en i
Danmarks historia ryktbar familj.
Grefve S., hvilken nu är 61 år
gammal, föddes i Kpenhamn och
är son till geheimekonferensrådet
Wilh. Carl Eppingen riksgrefve
Sponneck. Efter att 1861 ha blifvit
student och 1869 ha tagit juridisk
ämnesexamen, reste S. till Tyskland
för att fortsätta sina juridiska stu-
dier och uppehöll sig i Heidelberg
1870 vid fransk-tyska krigets utbrott.
Grefve S., som alltid känt dragning
till det militära, begaf sig då till
Frankrike och bevästade i Metz för-
sta delen af kriget. Han ingick
därpå i franska understödsarmén,
blef stabskapten vid 18de armékå-
rens ryttaredivision och deltog i
striderna vid Loire, i Vogeserna och
vid Bourbakis tåg österut, men in-
nan denna inkom i Schweiz, lyckades
S. och några kamrater att uppnå
Paris. Vid understödsarméns
upplösning efter fredspreliminärer-
nas undertecknande lämnade S. sin
franska tjänst, men vistades som
åskådare under kommunen i Paris.
Följande år vände han tillbaka till
Danmark, inträdde som volontär i

Grefvinnan SPONNECK.

utrikesministeriet och blef kort därefter attaché vid beskickningen i Paris, där han kvarstannade till 1873, då han var grefve Moltke följaktigt vid dennes beskickning till konung Oscars kroningar i Stockholm och Trondhjem. 1880 blef S. legationssekreterare i London och 1884 i Petersburg, hvarpå han fyra år senare blef minister i Washington. Därifrån förflyttades han 1893 som minister i Wien och kom slutligen 1897 till Stockholm. Synnerligen praktiskt anlagd, sysselsatte grefve S. sig under sitt uppehåll i England frigt med frågan rörande den danska bokskapsinlösen dit, och 1892 fick han, helt naturligt på grund af sitt praktiska förstånd, tillbud att bli guvernör på de dans-västindiska öarne, för hvilka han alltid haft intresse.

Hur varmt fäst grefve Sponneck är vid Sverige, fra ngår af, att han — hvilket han vid det besök, vi hade nöjet göra hos honom, själf meddelade oss — i fjol afslög anbudet att tillträda posten som sitt lands minister i Paris.

ARBETARRÖRELSEN I HOLLAND.

Holländska regeringen har framlagt nya sträjklagförslag särskildt till förhindrande af arbetsnedläggelse vid järnvägarne. Straffet för sträjk af järnvägsbetjäning är 6 månaders, i vissa fall ända upp till 4 års fängelse. Dessa förslag ha uppväckt en oerhörd förbittring bland arbetare, och ställningen i landet är i hög grad orolig. När detta skrives, är ännu intet känt om frågans utgång, men ha vi velat visa en grupp af de mera framstående arbetarledarne af rörelsen i fråga.

Rinaldo,   Horsman, Schats,   Kuncke,   Dijkstra
Harms,   Oudegeest,   o. d. Linder.
(Secret. i för.)   (Pres. i för.)

LEDARNE AF ARBETARRÖRELSEN I HOLLAND.

M:LE BRANDES.

HOLGER DRACHMANN.

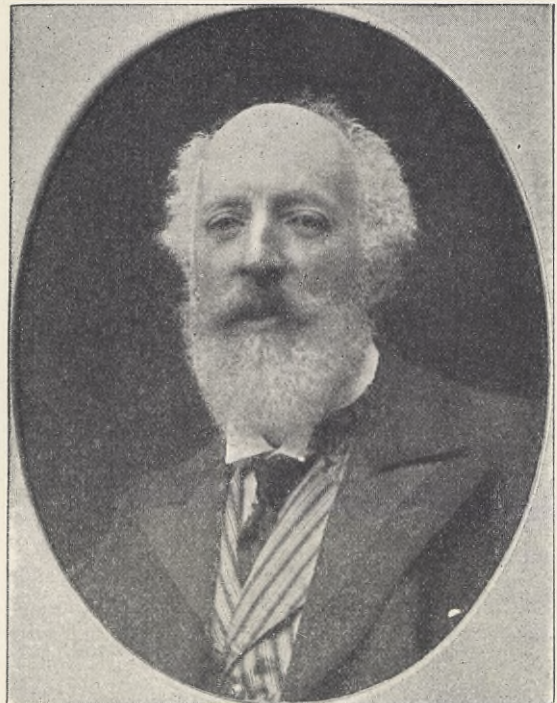
Efter fotografi.

M:LE BRANDES.

Kliché: Bengt Silfverparre.

M:lle BRANDÈS vid Théâtre Français i Paris skulle nyligen ha lämnat denna scen, där h n med stor orätt var tillbakasatt af de öfriga societärerna. M:lle Brandès hade i forna dagar att kämpa mot den allsmäktige teaterkritikern Francisque Sarcey, hvilken aldrig var nöjd med hennes diktion och uppfattning af rollerna. På de senare åren tyckes den utmärkta skådespeleiskan, som besitter ett särdeles frappant yttre, *une beauté étrange*, ha fått träd tillbaka för en del strålande vackra, men föga talangfulla ungdomar.

Emellertid har nu ministern för de sköna konsterna ingripit i saken, och kommer m:lle Brandès att kvarstanna vid Théâtre Français, något hvartill teatern i främsta rummet är att lyckönska.

Efter fotografi.

HOLGER DRACHMANN.

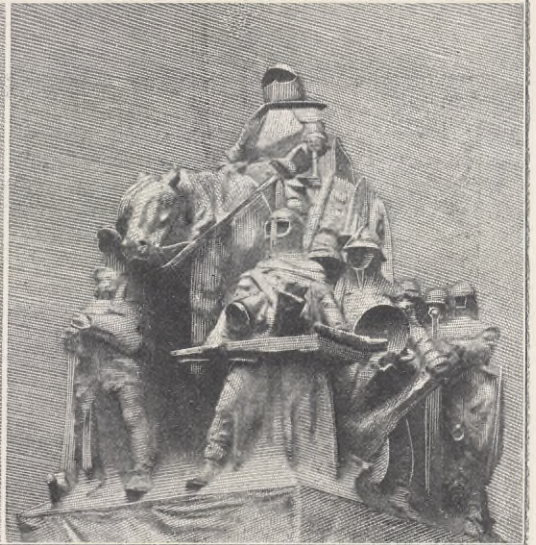
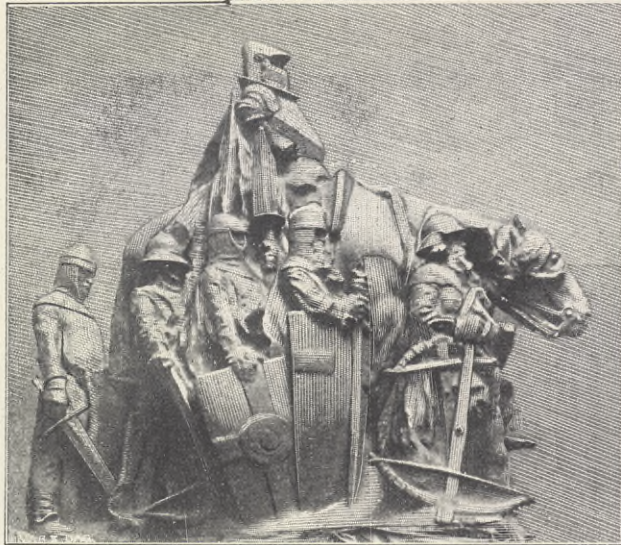
Kliché: Bengt Silfverparre.

Med anledning af den frejdade danske diktarens giftermål i dessa dagar återgifva vi ett nytt porträtt af honom, beklagande att icke jämväl äga ett af hans unga maka. Denna, född Lassen, är syster till fruarne Fritz Thaulow och Christian Krogh samt till den kända norska sångerskan Bokken Lassen.

MILLES' STEN STUREMONUMENT.

Efter fotografier
speciellt tagna i Paris
för HVAR 8 DAG
och af konstnären
ställda till vår
disposition.

I III:dje årgångens 33:dje häfte visade HVAR 8 DAG Carl Millès' förslag till Sten Sturemonument i Uppsala äfvensom porträtt af den unge svenske skulptören. Detta förslag vann ju icke första priset af prisnämnden — men det vann en hel stor opinion af konstvänner och intresserade för sig. Och nu har Millès kommit hit till Sverige från sin parisetelier medförande den i gips utarbetade modellen till monumentet, hvaraf vi visa några fotografier från olika sidor.

Vi kunde för redan en månad sedan ha infört bilderna, hvilka vi då erhöilo från skulptören direkt på vår särskilda framställning — men HVAR 8 DAG har ansett sig vara skyldig konstnären den hänsynen att icke publicera dem innan de varit exponerade i Uppsala, och detta så mycket mera som han uttryckligen begärt det af oss — liksom af andra.

Vi komma ju visserligen ej »först», men det bör man hålla oss räkning för.

FURSTENBERGSKA KONSTSAMLINGARNA Å GÖTEBORGS MUSEUM.

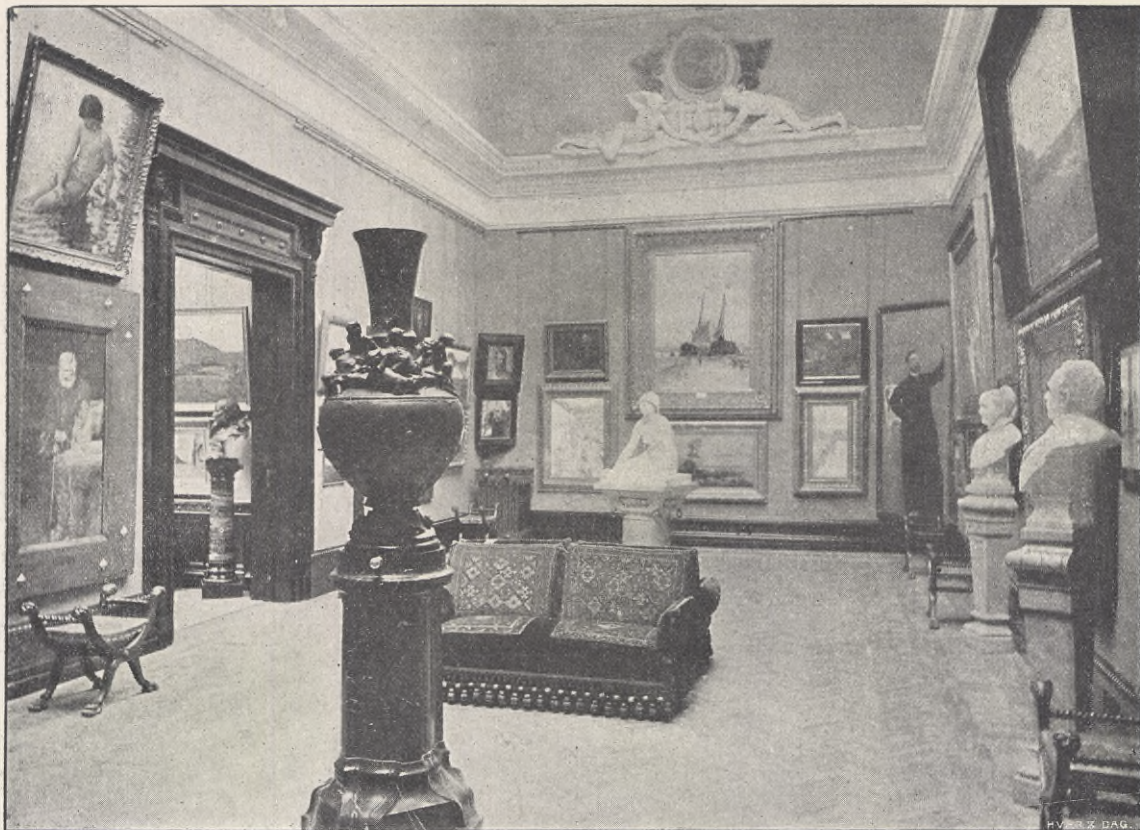

Foto. Jonasson, Göteborg.

Kliché: Kem. A.-B. Benigt Silfversparre Sklm—Gbg

FURSTENBERGSKA KONSTSAMLINGARNA Å GÖTEBORGS MUSEUM: Sal i öfre våningen, med bysterna af Pontus och Göthilda Fürstenberg, Hasselbergs »Grodan», Ericsons Vas, Carl Larsons själ/porträtt m. m.

Det från konstintresserad och konstförståndigt håll såväl med medhåll som med stark opposition mötta beslutet att omedelbart flytta de af herr och fru Pontus Fürstenberg till Göteborgs museum donerade konstverken från galleriet i Fürstenbergska hemmet

Foto. Jonasson, Göteborg.

Kliché: Kem. A.-B. Benigt Silfversparre Sklm—Gbg

FURSTENBERGSKA KONSTSAMLINGARNA Å GÖTEBORGS MUSEUM: Stora salen i öfre våningen med Prins Eugéns »Skog», Rich. Berghs »Sommarafton», Hasselbergs »Snödroppen», Danlans »Modellen», samt ett flertal taflor som icke synes å fotografien, t. ex. Zorns »Natteffekt» m. fl.

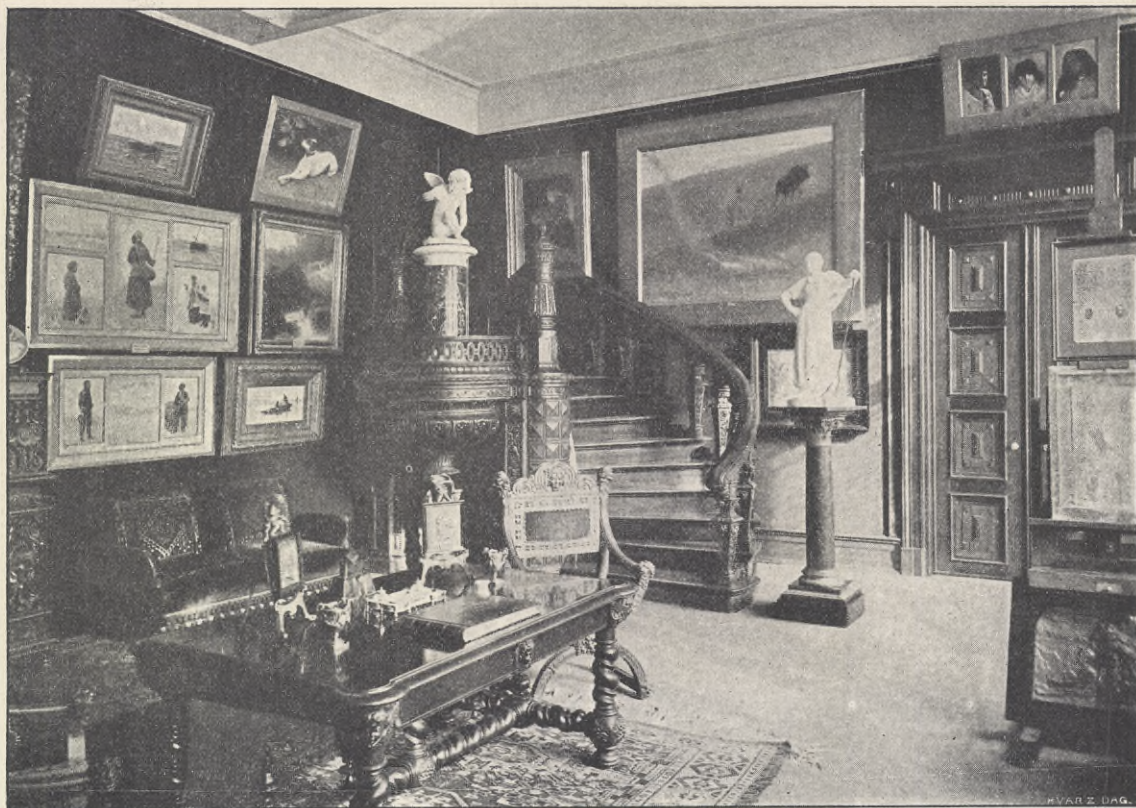

Foto. Jansson, Göteborg.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre, Sklm—Og.

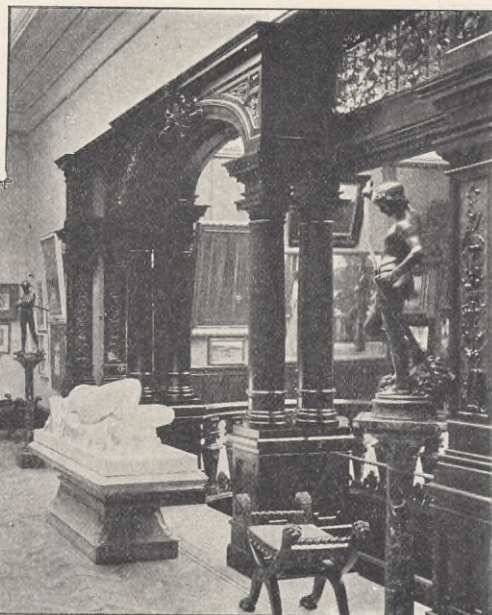
FÜRSTENBERGSKA KONSTSAMLINGARNA Å GÖTEBORGS MUSEUM:

Rummet i nedre våningen med möbler från Galleriet samt ett flertal smärre taflor och konstverk.

till museum — det beslutet är nu un fait accompli, genomfördt med stor energi — och låtom oss genast erkänna det — med stor förmåga. Ingen skall opartiskt kunna påstå annat, än att taflorna och konstverken i sin helhet komma mera till sin rätt där de numera äro placerade än förut. Och hvar och en intresserad måste lämna ett erkännamt tack till mannen, som stått bakom hela denna »flyttning», ett tack, om icke precis för att han har flyttat konstverken så väl för hur han gjort det. Med hjälp af Carl Larsons finishing touch, har kammarherre Carl Lagerberg ordnat det hela — och som sagdt på ett ypperligt sätt. Göteborgs museum har nu ökat sina skatter med de storartade »Fürstenbergska konstsamlingarna» — men »Fürstenbergska galleriet» finnes ej mer.

Foto. Jansson, Göteborg.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sklm—Og.

FÜRSTENBERGSKA KONSTSAMLINGARNA: I öfre våningen. Detta rum innehåller ett flertal taflor af Carl Larson, hvaribland främst de tre stora sammanhängande dukarne »Medeltid», »Renaissance» och »Rococco», infattade i de ursprungligen fastställda ramarne.

INVIGNINGEN AF FRILAGER-HUSET I KRISTIANIA.

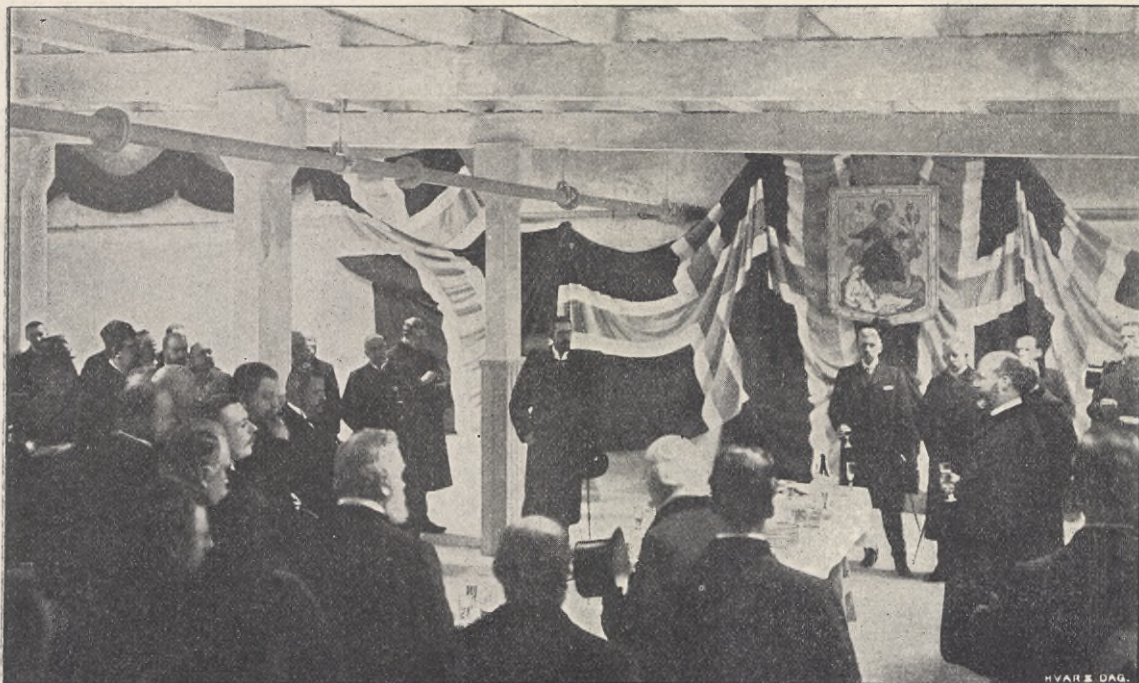

Foto. Skarpsnoen, Kristiania.

Klæde: Kem. A.-B. Benat Sølverparre Sölm—Gib

Den 2 mars invigdes i närvaro af kronprins Gustaf det af ett aktiebolag med nödig koncession anlagda ganske store frilager-etablisementet. Det är beläget mellan Akersälven och Chr. Krogsgade, och består af en byggnad om 8 våningar mot vattnet och 6 åt gatan samt försedd med stora källare. Äfven från grannländerna lära flera förfrågningar om lokaler ha ingått.

JÄRNVÄGSOLYCKAN I ELMHULT.

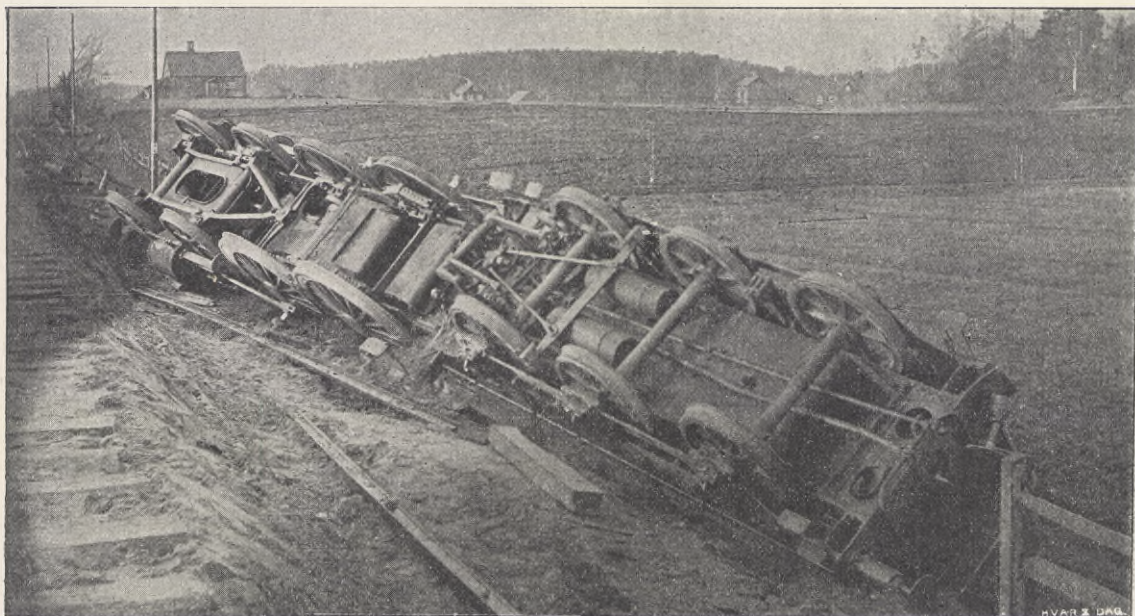
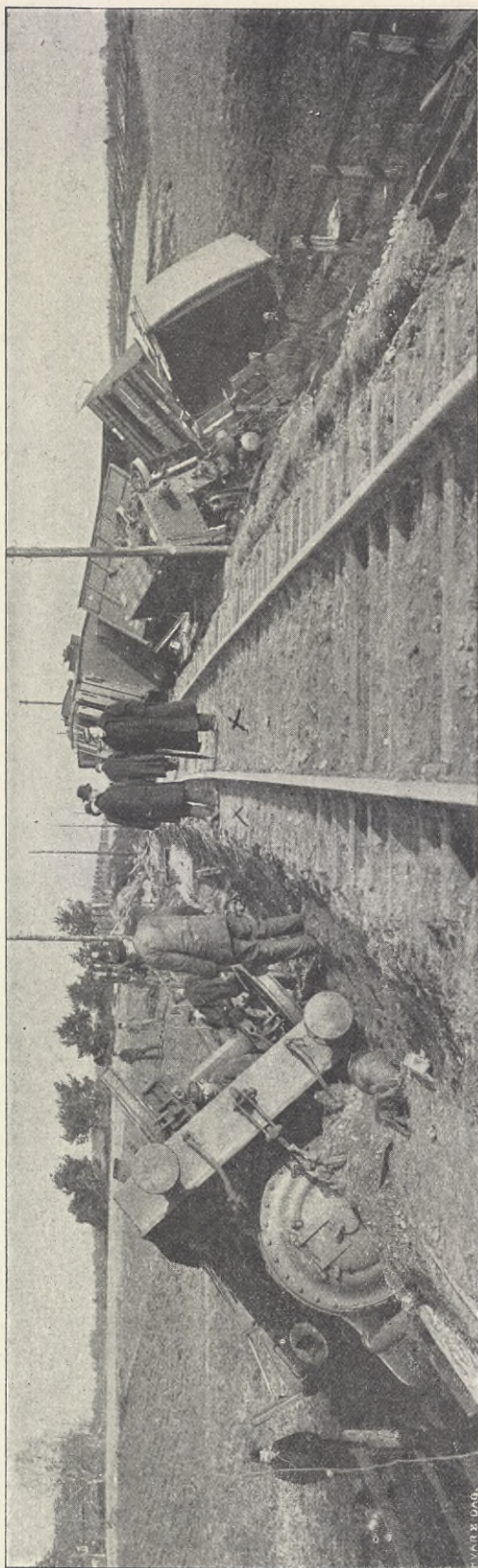

Foto. John Johanson, Elmhult.

Klæde: Kem. A.-B. Benat Sølverparre Sölm—Gib

JÄRNVÄGSOLYCKAN I ELMHULT: Lokomotivet urspåradt och kullvräkt i ett dike.

Den 5 mars timade i närheten af Elmhults station i södra Småland en järnvägsolycka som kräft ett människolif och tillfogat järnvägen en betydlig förlust. Tillfölje bristfällig materiel — efter hvad som påstås skulle sålunda syllarne varit uppruttade — urspårade det med tvänne lokomotiv förspända blandade tåget med den påföljd, att den ena maskinen jämte tender vräktades åt ena sidan af banan ned i ett dike med alla hjulen snurrande rundt och ångan utrusande, medan ett flertal vagnar krossades och kastades åt den andra sidan. Eldaren Löfberg blef illa klämd och bränd i den omvälta maskinen och afled senare af skadorna. I öfrigt skadades ingen människa nämnvärdt.

Kiliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthm.—019

JÄRNVÄGSOLYCKAN I ELMHULT: Totalty af olycksplatsen.

Foto. Curt Lindqvist, Vastö.

AUGUST MEISSNER.
MED ANLEDNING AF 70-ÅRS DAGEN.

Foto. HVAR 8 DAG.

Kiliché: Bengt Sjöfversparre.

AUGUST MEISSNER, den populäre och skicklige kapellmästaren i Berns' salong i Stockholm, där han allt sedan den 1 oktober 1869 ledt orkestern, fyllde fredagen den 6 mars 70 år och var vid den recett, som han då hade i Berns, föremål för stormande hyllning.

Född i Grabow (Mecklenburg-Schwerin) studerade Meissner vid olika musikinsti'ut i Tyskland. Skicklig violoncellist kallades M. 1855 af den kände musikern, direktör Jos. Czapek, till Göteborg, där han stannade flera år och där han äfven gifte sig. Efter flera års vistelse i Helsingfors som violoncellist och senare som kapellmästare vid Svenska Teatern, kom M. till Stockholm för att äntligen — 1869 — för första gången dirigera orkestern i Berns' salong.

Meissner har alltid sökt att på sina program gifva verkligt god, värdefull musik ett stort utrymme och på Berns spelas sålunda jämte en del lättare gods äfven saker af sådana tonsättare som till exempel Wagner, Mozart, Chopin, Grieg, Söderman, m. fl. och förvisso bör man icke underskatta den betydelse August Meissner haft för musikin'resset i Stockholm.

FÖRELÄSNINGSKURSEN FÖR SMÅBRUKARE VID HVILANS LANDIMANNA- OCH FOLKHOGSKOLA.

Arbetet på främjandet af det lilla jordbrukets utveckling har under de senaste åren funnit flera nya former. Sedan några år hafva i detta syfte företagits ett flertal studieresor till Danmark, och under sommaren 1903 anordnade flera af landets hushållningssällskap premiering af välrdifna småbruk.

Ett nytt uppslag i samma riktning har tagits genom anordnandet af föreläsningsserier för småbrukare. Den första i detta slag, vid hvilken en mera fullständig organisation med bestämda föredragsserier genomförts, har under februari månad, från den 16—28, afhållits vid Hvilans folkhögskola i Malmöhus län. Genom anslag från länets hushållningssällskap har undervisningen kunnat vara afgiftsfri.

I kursen hafva deltagit 21 småbrukare. Yngste deltagaren var 22, äldste 46 år. Medelåldern omkring 33 år. Ingen af deltagarna innehar mera än 12 har åkerjord och flera betydligt mindre, en endast $2\frac{1}{2}$ hektar. Undervisningen som omfattat föreläsningsserier i jordbrukslära, gödselära, nötboskaps- och hönsskötsel samt öfningar i bokföring,

GRUPP af deltagare i FÖRELÄSNINGSKURSEN FÖR SMÅBRUKARE.
I midten folkhögskolans föreståndare, doktor L. Holmström (1. samt hufvudläraren i landtmannaskolan, agronomen Nils Hansson 2).

Kliché: Bengt Silfverparre.

har af deltagarna omfattats med mycket intresse, hvilket bäst framgått af den mängd frågor lärarne dels efter hvarje lekionstimme, dels på särskilda »frågetimmar» fått att besvara. Vid kursens afslutning var det också lärares och elevers enstämmiga mening, att dylika kurser i framtiden kunde blifva ett kraftigt medel att i vida kretsar af våra minste landtmän sprida ökade kunskaper om huru en lönande hushållning bäst bedrivs å de små tegarne.

I midten af den bifogade bilden af kursdeltagarne synes skolans föreståndare, doktor Leonard Holmström samt agronom Nils Hansson, hufvudlärare i landtmannaskolan.

FEM GENERATIONER.

En ytterst sällsynt företeelse är fem lefvande släktled. Den porträttgrupp vi blifvit satta i tillfälle att meddela bör således vara af verkligt intresse. Stammodern är enkan Kerstin Olofsdotter, född i Härjedalen i December 1812;

2. Hennes dotter: Karin Jonsdotter, f. 1836.

3. Dennes dotter: Kerstin Andersdotter, f. 1856.

4. Dennes dotter: Katharina Wilhelmina Mattson, f. 1876.

5. Dennes dotter: Kristina Jonsson, f. 1898.

Enkan Kerstin Olofsdotter är i besittning af förträffliga själs- och kroppskrafter, och bor nu hos en son.

Efter fotografi.

FEM LEFVANDE SLÄKTLED.

Kliché: Bengt Silfverparre.

NÅGRA BILDER FRÅN BRETAGNE.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

UNG BRETAGNE-FLICKA

De vackra broderierna äro en specialitet för kvinnorna i Bretagne.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

EN BYDOKTOR I BRETAGNE.

Dessa naturläkare åtnjuta ett ofantligt anseende bland befolkningen. Bilden visar en behandling mot gikt.

Som bekant har fisket vid Bretagnes kuster slagit fel denna säsong — och fisket betyder för denna franska provins *allt*. Hela befolkningen vid kusten, snart sagdt, stora och små, arbeta för denna näring; fisket sysselsätter 50.000 personer och 75 stora fabriker för inläggning af sardiner.

Och nu stå fabrikerne stilla, utan råvaran, och befolkningen kunde ha svultit ihjäl, om icke det öfriga Frankrike skyndat sina kära Bretagnare till hjälp.

Sardinfabrikerne lämna en totalprodukt till 25 millioner francs värde, och det är sålunda ingen obetydlig nationalförlust som drabbar Frankrike genom det felslagna sardinfisket. Vi ha från

ort och ställe lyckats anskaffa våra bilder. Interiörerna, och i all synnerhet bilden med den gamle

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

EN LANDTGÅRD I BRETAGNE.

Efter fotografi.

INTERIÖR FRÅN EN FISKARKOJA.

Kliché: Kem. A.-B. Benqt Sjöforsparre Stilm—Gbg

»doktor Jossu» äro ganska märkliga. Egentligen genom lag hindrade att utöfva sin verksamhet, äro

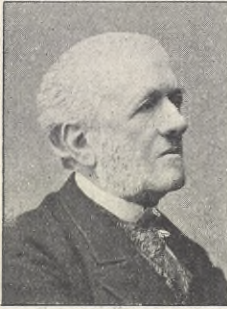
dessa naturläkare ytterligt försiktiga för fotografer. Bilderna äro ju af ett särskildt intresse för dagen.

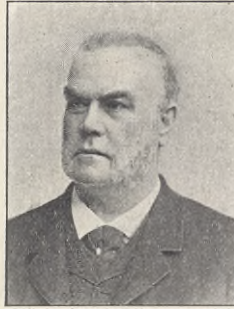
Efter fotografi.

HEMSLÖJD I BRETAGNE.

Kliché: Kem. A.-B. Benqt Sjöforsparre Stilm—Gbg

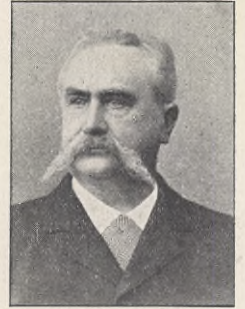
JULIUS GÜNTHER,
prof. framst. sångl. i Stockholm, fyllde den 1 mars 85 år. Se utf. biogr. i HVAR 8 DAGS III årg. n:o 27.

E. MORELL,
f. d. professor i Stockholm, fyllde den 1 mars 70 år.

A. V. FEYCHTING,
f. d. byråchef i Stockholm, fyllde 70 år den 2 mars. Känd som framstående kommunalman.

EMIL SCHMIDT,
bankdirektör i Ljungby, fyllde den 3 mars 70 år.

FRANS HEDBERG,
den framst. författaren, fyllde 75 år d. 2 mars. Se utf. biogr. i HVAR 8 DAGS III årg. n:o 24.

V. SVEDBOM.

60 år fyllde den 8 mars direktören vid konservatoriet i Stockholm, fil. d.r. K. W. O. 2:a kl., R. N. O. *Vilhelm Svedbom*, som blef föremål för storartad hyllning. Bl. a. gafs i Musikaliska Akademiens stora sal en enskild konsert, upptagande jubilarens kompositioner, inför dr Svedbom och inbjudna.

Dr S. har, som bekant, tagit afsked från sin lärarebefattning vid konservatoriet, men kvarstår som dess direktör.

G. E. ULFF,
kommendör i k. flottans reserv, fyllde den 5 Mars 70 år.

P. J. HELLBOM,
fil. jubeldoktor, Örebro, fyllde den 26 februari 75 år.

P. J. HANNING,
kyrkoherde i Gamleby sedan 91, fyllde den 25 febr. 60 år.

OTTO B. BOLM,
handlande och stadsfullmäktig i Göteborg, fyllde den 4 mars 70 år.

E. W. TORNÉRHJELM,
borgmästare i Halmstad, fyllde den 24 febr. 65 år.

H. V. STEVENIUS,
sjökapt. fyllde den 13 mars 60 år.

M. MÖLLER,
stadsrädmän i Göteborg, fyllde 50 år den 3 mars.

PORTRÄTTGALLERI

SVEN RADHE.
borgmästare i Upsala sedan 1884,
fyllde den 28 febr. 55 år.

C. TH. SVENSSON,
grosshandlare i Sollefteå, fyllde
den 7 mars 55 år. Anlitad kom-
munalman.

OTTO LIVIJN,
bataljonsläkare, Göteborg, fyllde
den 3 mars 50 år.

AXEL GUSTAFSSON,
kommisern i Köpings stads- o.
landsförsamlingar, utn. kyrkoh.
Mora, fyllde 50 år den 26 febr.

† **A. B. WALLIS,**
godsägare, ägare af Dybecks säteri
i Skåne, afled den 25 febr. Född
1824.

† **J. W. P. HAMILTON,**
grefve, major, f. d. kapten vid
Svea lifgarde, afled den 25 febr.
Född 1828.

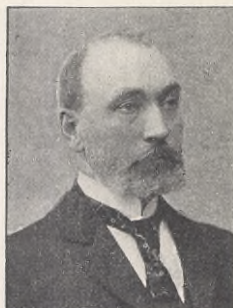
† **N. F. MÖLLER,**
sjökapt. Råå, afled den 14 febr.
Född 1835.

† **JOHANNES ANDERSSON,**
sjökapt. en af de äldste befäl-
hafvarne på Trollhätte och Göta
kanaler afled d. 18 Febr. Född 1835.

† **ARVID MOLIN,**
kommendörkapten, öfverlärare i
Rydbergiska stiftelsen, Stockholm,
afled den 1 mars. Född 1846.

† **O. A. WENNERHOLM,**
hofmästare hos Prins Carl i öf-
ver 25 år, afled den 18 febr., 51 år
gammal.

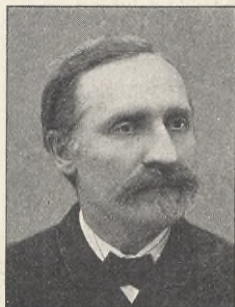
† **E. J. I. LAGERKRANTZ,**
f. d. postexpeditör, afled nyligen
i Varberg. Född 1832.

† **ASTRID EHRENBORG**
afled genom olyckshändelse i
Köpenhamn den 3 mars, 42 år
gammal.

† **E. A. LUNDGREN,**
handlande, Stockholm, afled den
2 mars 67 år gammal.

† **C. F. MÖLLER,**
landtränmästare i Gefleborgs
län, afled den 28 febr. 61 år gam-
mal.

† **C. H. WESTERLUND,**
kommisiter i Holms församling
vid Halmstad, afled den 27 febr.,
54 år gammal.

† **ALBERT JOHANSSON,**
grosshandlare och v. konsul i
Mönsterås, afled den 27 febr. 53
år gammal.

»KRONPRINSESSAN VICTORIAS ÖRLOGSHEM.»

Foto. Ahlfors, Karlskrona.

1. STORA KLUBBRUMMET.
2. LILLA KLUBBRUMMET.
3. LÄSRUMMET.
4. SKRIFRUMMET.
5. KAFFERUMMET.

Örlogshem?? Ja, det ligger motsägelse i det namnet, om man fäster tanken vid de ord af hvilka det är sammansatt. Ty *örlog* och *hem* trifvas ej rätt väl tillsammans.

Men örlogssjömän och hem, *de* passa så väl tillhopa. Tviflar någon härpå, så följ mig på en hastig rond igenom örlogshemmets lokaler, — nya och fräicha, pyntade och fina. Men hvar är då kronprinsessan Victorias örlogshem beläget? Jo, i flottans stad, i Karlskrona. Det ligger ej vid Prinsessgatan, ty någon sådan finnes ej, men det ligger vid Drottninggatan, och så stiga vi på, trappan upp, men en sjöman har

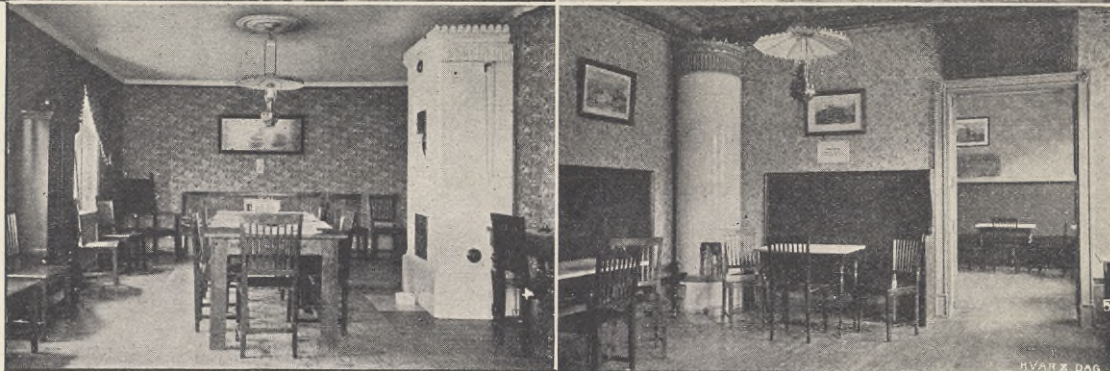
Tamburen är ju ganska liten, men en sjöman har ej så många ytterplagg att göra sig kvitt, då han går in i sitt rum; de hängare som skulle fyllas af ett dussin pelsar eller damkappor förslår för hundrade sjömans-kavajer och mössor.

Vi gå nu in i *stora klubbrummet*. Ett stort bord med tidningar på duken och med bekväma — riktigt bekväma — trästolar i allmogestil omkring tager först vår uppmärksamhet i anspråk. På sned vid långväggen står ett pianino. Från kortväggen blickar vår högste krigsherre ned på sina blåkragade gossar och mängden blåkragad gosse sänder nog ibland en vördnadsfull blick tillbaka på den folkkäre monarken. At ena sidan af stora klubbrummet ligga två nio rum som fått namn af *koffrummen*. Dessa rums ändamål är ju tydligt nog; men om äfven kaffe, som utgör en älsklingsdryck för allt sjöfolk, här inmundigas rätt tappert, så äro dock andra goda saker ingalunda uteslutna. Hvad sägs till exempel om en half liter mjölk och en half limpa med pålägg? 17 öre är priset.

Det inre kafferummet står i förbindelse med det till köket gränsande serveringsrummet. Vända vi nu tillbaka till stora klubbrummet och fortsätta ronden, så komma vi till *lilla klubbrummet*. Här spelas schack, damm, domino, bräde m. m. Porträtten af de flesta af flottans nu levande amiraler kläda ena väggen. Men de höga förmännen finnas där ej för att öfva tillsyn. Sådan behöfves lika litet i detta som i de andra rummen, ty hemkänsla födes inom murarna af kronprinsessan Victorias örlogshem.

En trappa högre upp ligger *läsrummet* med goda böcker på bokhyllorna och hemtrefliga möbler.

Ett *föreläsningssal* ä ena sidan härom användes endast vid vissa tillfällen, men dagligen användes däremot det ä andra sidan om läsrummet belägna *skrifrummet*. Detta rum gör besökaren varm och hjärtat. Den pryddiga och vackra väggtafla, som i stora bokstäfver talar och säger: »Till Far och Mor du först bör skriva», Det skall de gamla glädje gifva», den talar till lydig äron. Det går så knaggligt att i kasernen plocka fram sina skriftsaker, och man har ju icke alltid varit förtänksam att förse sig med papper och kuvert. Gamle far och kära mor få väl lugna sig utan bref några dagar, tänker Blåkragen. Och jagar gå, och veckor gå. Men så tänker inte Blåkragen sedan han blifvit medlem af ör-

KRONPRINSESSAN VICTORIAS ÖRLOGSHEM I KARLSKRONA.

logshemmet. Här är så bekvämt att slå sig ned vid skrifbordet... I en sparbössa — utan kontroll — lägger man ett öre och så tager man ett ark brefpapper ur högen, som ligger på bordet. Ett kuvert kostar lika mycket. Det vore ju fatalt om man inte hade sitt öre, men ändå kände en okufelig häg att språka med far och mor. Om man skulle taga ett par ark på kredit! Ja, så har en och annan resonnerat. När hemmets husmor en afton vittjade kassan fattades några ören. Några dagar efteråt utföll manskapets aflöning: när kassan nu undersöktes, var krediten infriad — de felande örena funnos på sin plats. Gossarnes häg för brefskrifning bevisas bäst genom det faktum att under de sex första veckorna af örlogshemmets tillvaro frimärken såldes för 170 kronor. Vi hafva nu i det närmaste besett alla rummen; hade det inte varit vintertid, så skulle vi tillsammans tagit en titt ut i trädgården — förmodligen den varma årstidens klubb- och kafferum. Ett väldigt valnösträd breder här ut sina skuggande grenar och minner sjömannen om söderns länder.

Vi hafva gifvit en i kortaste drag affattad beskrifning öfver kronprinsessan Victorias örlogshem. Återstår att äfvenledes i all korthet nämna om dess tillkomst. Upprinnelsen till hemmet är en inom flottans sjömanskår år 1901 på hösten bildad nykterhetsförening. Sedan denna förening uppnått ett medlemsantal af omkring 150, fick den en inom folkskolan belägen lokal åt sig uppläten 2:ne timmar i veckan. Man *kunde* alltså samlas, men man kunde icke samlas utan att känna behofvet af ett eget hem. Nu började några sjö-officerare omfatta saken med intresse. Mycket nit och många mödor hafva offrats innan det egna hemmet kom till stånd — innan ett kapital var anskaffadt, stort nog att inköpa fastigheten vid Drottninggatan. Och många varma hjärtan och många vänliga händer hafva enats om att utrusta det trefliga hemmet, ämnadt ej blott att varda ett hem åt flottans sjömanskår (stammen), utan äfven åt de unge män, som vid flottan fullgöra sin värnplikt.

Ett sådant hjärta och en sådan hand komma oss till mötes då vi uttala hemmets namn "*Kronprinsessan Victorias Örlogshem*"